

Vážení přátelé,

předkládáme vám ke čtení letní číslo našeho časopisu a věříme, že v něm každý z vás nalezne něco obohacujícího pro svůj další profesní život.

V recenzované části uveřejňujeme slovenský příspěvek s tematikou informační etiky. Autorka Jela Steinerová v něm analyzuje nejen vybraná díla zabývající se informační etikou, ale současně i různé aspekty vývoje a směřování informační a digitální etiky. Upozorňuje na aspekty dezinformací či nesprávných informací a vysvětluje etické faktory digitální informační gramotnosti. Popisuje různé modely informačního chování, pravidla práce s informacemi, pravdivost a užitečnost informací apod. Cílem tohoto hodnotného článku je návrh koncepce informační ekologie na sociální, komunitní, personální úrovni s důrazem na adaptaci a ekologii. V závěru autorka doporučuje analýzu stávajících informačních vztahů v digitálním prostředí pro ekologický a etický re-design informačních služeb a produktů.

V druhém recenzovaném článku kolegyně Ludmila Šmídová představuje osobnost Josefa Páleníčka a jeho pozůstalost, která se v roce 2019 stala součástí fondů hudebního oddělení Národní knihovny ČR. Josef Páleníček (1914–1991), přední český pianista, proslulý zejména díky svým interpretacím Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů, a v neméně míře i díky vystoupením s Českým triem, pedagog a vlivný organizátor hudebního života, zanechal pozoruhodné skladatelské dílo. Roku 2019 věnovali potomci Josefa Páleníčka rukopisnou notovou pozůstalost svého otce hudebnímu oddělení Národní knihovny České republiky. Pozůstalost zde byla zkatologizována a k dnešnímu datu obsahuje 277 knihovních jednotek. Páleníčkův skladatelský odkaz je cenným přínosem české i světové hudební kultuře a jeho notová rukopisná pozůstalost umožní jeho nové badatelské zhodnocení i případná znovuuvedení zde uchovaných děl na pódích.

V dalším článku polská kolegyně Anna Maślanka představuje zajímavý fenomén vydávání české literatury v Polsku. Česká literatura již dlouhou dobu přitahuje pozornost polských čtenářů. Autorka rekapituluje historii cesty české literatury v Polsku, a to v období od roku 1993 do současnosti. Tato historie začínala hlavně vydáváním nejpopulárnějších českých autorů – Bohumila Hrabala, Milana Kundery, Jaroslava Haška a Miroslava Žambocha. Změna přišla v roce 2010, kdy se na polském nakladatelském trhu objevili noví mladí nakladatelé zaměřující se na současné české autory a autorky. Zajímavostí je, že většina těchto nakladatelů jsou současně bohemisté, kteří tuto literaturu sami překládají. V příspěvku jsou zmíněny nevýhody, které mají malá nakladatelství oproti velkým, role, jakou v propagaci současné české literatury na polském trhu hrají významní překladatelé, literární časopisy a České centrum ve Varšavě.

Další text, tentokrát z tuzemského prostředí, nás zavádí do baťovského Zlína období 1918–1939 a analyzuje svébytnou kulturní politiku majitelů firmy Baťa zaměřenou mj. na

rozvoj čtenářství zaměstnanců. Barbora Svobodová, která se tomuto tématu dlouhodobě věnuje, se zaměřuje na různé aspekty výchovy ke čtenářství v meziválečném Zlíně, kdy fenomén Baťa ovlivňoval nejen profesní život vlastních zaměstnanců, ale prakticky každou oblast jejich života. Četba vhodných knih měla vést k výchově zaměstnanců naplňujících firemní hodnoty. Nejprve se „baťovská četba“ (tento termín autorka ve svém článku podrobně vysvětluje) prosadila v baťovské komunitě, později ovlivnila literární výchovu na zlínských školách (např. Masarykovy pokusné školy). Víze „baťovské četby“ nesla otisky obou osobností této firmy, Tomáše Bati a Jana Antonína Bati. Četba, čtenářství, ale i spisovatelství se ve Zlíně podporovaly, například prostřednictvím literárních cen či díky baťovským novinám *Sdělení*, které vydávaly seznamy doporučené literatury, chválily pilné čtenáře, ale také upozorňovaly na konkrétní hříšníky, kteří knihy nevracejí včas.

Doc. Richard Papík „*sice není pověstným multipublicistou, chrlícím články a knihy v nejrůznějších časopisech a nakladatelstvích, ale to, co publikoval, stojí za to si přečíst a prostudovat. A není toho málo,*“ píše Rudolf Vlasák. V databázi KKL má Richard Papík neuvěřitelných (v době psaní tohoto editoriale) 110 záznamů. Myslím, že medailonek pod názvem „Mladý šedesátník“ mluví za vše. Spolu s autorem medailonku děkuji Richardovi za jeho práci pro náš obor, za neutuchající optimismus, pomocí kterého se snaží v nás vidět potenciální autory, katalogizátory, rešeršéry, vedoucí a ředitele knihoven, výzkumné pracovníky... a tak nás posunout v naší práci dál. Jménem redakce časopisu děkujeme za jeho dlouhodobou práci v redakční radě a přejeme hodně zdraví, štěstí, spokojenosti, splněných přání a hlavně stálý entuziasmus.

V tomto čísle publikujeme dvě recenze. Autorka Lucie Heilandová se věnuje historické tematice v knize *Zámecké knihovny jihozápadní Moravy*. Druhá recenze, tentokrát na aktuální téma, je od stolu Pavlína Mazáčové a týká se knihy *Projekt S knížkou do života (Bookstart) a logopedická prevence: metodická příručka pro práci knihoven*.

Číslo tradičně uzavírají rubriky *Tipy z Knihovny knihovnické literatury* a *Novinky zahraniční knihovnické literatury*.

Přeji všem krásné počtení a příjemné prožití letních dnů. Pro ty, kteří mají záměr publikovat, připomínám, že termíny uzávěrek obou časopisů najdou na našich stránkách.

Za redakci

Renáta Salátová